Lakialoite LA 91/2018 vp

Sinuhe Wallinheimo kok ym.

Lakialoite laiksi alkoholilain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään muutettavaksi alkoholilain (1102/2017) 17 §:n ensimmäistä momenttia siten, että alkoholin vähittäismyyntiluvan vaatimukset eivät enää sisältäisi elintarvikevalikoimaa tai muiden elintarvikkeiden kuin alkoholin myynnin osuutta koskevia lisävaatimuksia.

PERUSTELUT

Alkoholilain 17 §:n elintarvikevalikoimaa ja sen osuutta koskevat vaatimukset eivät ole lain tarkoituksen kannalta perusteltuja, ja lisäksi ne ovat jo nyt aiheuttaneet konkreettista haittaa sekä elinkeinotoiminnalle että kuluttajille.

Vuoden 2018 alusta voimaan tulleen alkoholilain uudistuksen henki oli alkoholisääntelyn maltillinen ja vastuullinen keventäminen. Sääntelyn ajanmukaistaminen on valtaosin osoittautunut onnistuneeksi. Etukäteen pelättyä kokonaiskulutuksen kasvua ei ole tapahtunut, järjestyshäiriöiden määrä ei ole lisääntynyt. Sitä vastoin elinkeinotoiminta on valtavasti piristynyt ja verotuotot kasvaneet kulutuksen ohjauduttua Viron matkustajatuonnista kotimaan jakelukanaviin. Myös kulutuksen rakenne on muuttunut, kun väkevät juomat ovat kotimaan kaupassa menettäneet osuuksia viineille sekä oluille ja muille miedoille juomille.

Uuden alkoholilain soveltamisen yhteydessä on kuitenkin ilmennyt korjaamista vaativia käytännön ongelmia, joista yksi on laadukkaisiin ja harvinaisempiin pienpanimo-oluisiin keskittyvien erikoiskauppojen jääminen väliinputoajan asemaan. Tunnettu esimerkki on Espoon Isossa Omenassa toimintansa lopettanut "Pien"-olutkauppa, joka joutui elintarvikemyynnin osuutta koskevan vaatimuksen vuoksi sulkemaan ovensa vuodenvaihteessa 2018—2019.

Kun alkoholilain uudistusta valmisteltiin, eräs pieni mutta toimijoiden kannalta merkittävä muutos oli, että valmistuspaikoilta tapahtuvan myynnin yhteydessä ei enää pidetty tarpeellisena vaatia näennäisen elintarvikekioskin pitämistä ulosmyynnin ehtona. Pienvalmistajien elintarvikekioskivaatimusta ulosmyynnin ehtona pidettiin aivan aiheellisesti tarpeettomana lisäsääntelynä, jolle ei ollut perusteita sen enempää lain tarkoituksen kuin käytännönkään näkökulmasta. Kyseessä oli arkijärjen vastainen vaatimus, joka ainoastaan haittasi sellaista toimintaa, josta ei ollut mitään osoitettavissa olevaa haittaa kansanterveydelle eikä yleiselle järjestykselle. Aivan vastaavalla tavalla tarpeeton on elintarvikemyyntiä tai sen osuutta koskeva vaatimus.

Valmis
5.0

Oluisiin erikoistuneiden kauppojen sääntеleminen pois markkinoilta ei vähennä kokonaiskulutusta eikä vahvista yleistä järjestystä eikä turvallisuutta. Erikoiskaupat eivät myy kokonaiskulutuksen kannalta ratkaisevassa asemassa olevia halpoja massatuotteita, eivätkä ne pysty sellaisilla myöskään kilpailemaan suurten kauppaketjujen mittakaavaetujen kanssa. Pienimuotoisen erikoiskaupan ainoa kilpailuvaltti on laatuun ja erikoisuuksiin keskittyminen ja niitä koskeva asiantuntemus sekä yksilöllinen palvelu. Sellaista tarvitaan Suomeen nykyistä enemmän, ei vähemmän.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

alkoholilain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholilain (1102/2017) 17 §:n 1 momentti seuraavasti:

17 §

Alkoholijuomien vähittäismyyntilupa ja sen myöntämisen edellytykset

Enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän alkoholijuoman vähittäismyyntilupa koskee vähittäismyyntiä yhden vähittäismyyntipaikan sisätiloissa ja se myönnetään:

1) maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitetussa rakennuksessa muutoin kuin tilapäisesti toimivalle hakijalle;

2) säännöllisellä reitillä kulkevassa myymäläautossa tai -veneessä elinkeinotoimintaa harjoittavalle hakijalle;

3) anniskeluluvan yhteyteen anniskelussa olevien alkoholijuomien vähittäismyyntiin; määräaikaisen anniskeluluvan tai 20 §:ssä tarkoitetun anniskelualueen yhteyteen vähittäismyyntilupa saadaan kuitenkin myöntää vain sellaiseen useiden alkoholijuomien valmistajien esittelytilaisuuteen, jonka tarkoituksena on esitellä tuotteita kuluttajille;

4) alkoholijuomien valmistuspaikan yhteyteen valmistusluvan haltijalle.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Lakialoite LA 91/2018 vp

Helsingissä 10.1.2019

Sinuhe Wallinheimo kok
Jari Myllykoski vas
Jaana Pelkonen kok
Ville Skinnari sd
Timo Heinonen kok
Harri Jaskari kok
Ville Vähämäki ps
Mikko Savola kesk
Anders Adlercreutz r
Ari Jalonen sin
Kaj Turunen kok